

ČESKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavního soudu

J m é n e m r e p u b l i k y

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka a soudců Ludvíka Davida a Jiřího Zemánka (soudce zpravodaj) mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků o ústavní stížnosti stěžovatele **Michaela Vaška**, bytem
, zastoupeného Mgr. Robertem Cholenským, Ph.D., advokátem, se sídlem Brno, Bolzanova 461/5, proti usnesení **Nejvyššího soudu** ze dne 10. 5. 2016, č. j. 30 Cdo 1377/2016-357, spojené s návrhem na zrušení § 236 – § 243g zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, za účasti Nejvyššího soudu jako účastníka řízení a **města Kuřim**, se sídlem Kuřim, Jungmannova 968, jako vedlejšího účastníka řízení, **takto**:

- I. **Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 30 Cdo 1377/2016-357, se ruší.**
- II. **Ve zbytku se ústavní stížnost odmítá.**

Odůvodnění:

I.

Argumentace stěžovatele

1. Ústavní stížností doručenou Ústavnímu soudu dne 22. 6. 2016, která po formální stránce splňuje náležitosti požadované zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“),

napadl stěžovatel v záhlaví uvedené rozhodnutí s tvrzením, že jím bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Svou ústavní stížnost stěžovatel spojil s návrhem na zrušení § 236 - § 243g zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“).

2. Stěžovatel v ústavní stížnosti vyjadřuje svůj nesouhlas se skutečností, že Nejvyšší soud odmítl jeho dovolání jako nepřípustné z důvodu nedostatečně vymezeného dovolacího důvodu. Stěžovatel namítá, že ve svém dovolání uvedl, že se odvolací soud odchýlil od předchozího kasačního nálezu Ústavního soudu, a proto aplikací § 237 občanského soudního řádu výkladem *a minori ad maius* (tedy nejen na rozhodnutí dovolacího, ale i Ústavního soudu) nelze než dovést, že dovolací důvod byl vymezen dostatečně jasně, zřetelně a jednoznačně. V čem konkrétně pochybení odvolacího soudu spočívá, tedy od kterého závěru vysloveného Ústavním soudem se odchýlil, vysvětlil stěžovatel v § 7 a násl. dovolání, včetně konkrétní citace z nálezu Ústavního soudu, jež odvolací soud nerespektoval. Stěžovatel také nesouhlasí se závěrem Nejvyššího soudu, že v případě existence „pouhého“ deficitu ústavnosti u rozhodnutí odvolacího soudu je dovolání nepřípustné. Závěrem stěžovatel brojí proti nákladovému výroku napadeného usnesení, jímž byl městu Kuřim přiznán nárok na náhradu nákladů zastoupení advokátem, přestože jde o město, jež ve svém městském úřadě zaměstnává řadu osob s vysokoškolským právnickým vzděláním.

II.

Vyjádření účastníků

3. Ve smyslu § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu umožnil Ústavní soud účastníkům řízení i městu Kuřim, aby se vyjádřili k ústavní stížnosti.
4. Nejvyšší soud ve svém obsáhlém vyjádření zdůraznil, že při své přezkumné činnosti poskytuje ochranu ústavně zaručeným základním právům, na rozdíl od Ústavního soudu je však omezen podmínkami přípustnosti dovolání. Nejvyšší soud tedy v dovolacím řízení nemůže poskytnout ochranu základním právům vždy, ale jen tehdy, je-li dovolání bezvadné a přípustné. Nejvyšší soud by ochranu právům stěžovatele, byla-li by porušena, poskytl, pokud by stěžovatel (jeho právní zástupce) postupoval v souladu s právní úpravou a vymezil, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání. V takovém případě by podané dovolání nemuselo být odmítnuto pro nesplnění formálních náležitostí. V dané věci však stěžovatel neuvedl, kterou ze čtyř podmínek přípustnosti dovolání, uvedenou v § 237 občanského soudního řádu považuje za splněnou. Stěžovatel v dovolání odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu, s nímž mělo být dle jeho názoru rozhodnutí odvolacího soudu v rozporu, rozpor napadeného rozhodnutí s judikaturou Ústavního soudu však nezakládá přípustnost dovolání, nýbrž může zakládat pouze důvodnost dovolání. I v případech, ve kterých by skutečně odvolací soud rozhodl v rozporu s nálezem Ústavního soudu, je přitom vždy splněn alespoň jeden z předpokladů přípustnosti dovolání - jestliže stěžovatel nevymezil, o který předpoklad přípustnosti se podle něj jedná, nemohl Nejvyšší soud dospět k jinému závěru, než že má dovolání vady. Nejvyšší soud se dále ve svém vyjádření zabývá účelem nové právní úpravy institutu dovolání,

jak vyplývá z důvodové zprávy k zákonu č. 404/2012 Sb., který s účinností k 1. 1. 2013 přinesl rozsáhlou změnu právní úpravy dovolání, a dovozuje, že případy, kdy je dovolání odmítnuto pro nesplnění zákonných náležitostí, nezakládají rozpor s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Pokud jde o konkrétní projednávanou věc, Ústavní soud rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2013, č. j. 30 Cdo 3257/2012-282 zrušil, avšak pouze z důvodu, že jemu předcházející rozhodnutí krajského soudu bylo pro stěžovatele překvapivé. K samotnému hmotněprávnímu posouzení věci Nejvyšším soudem neměl Ústavní soud žádné výhrady. Skutečnost, že rozhodnutí Krajského soudu v Brně bylo pro stěžovatele překvapivé, byla přitom již v dalším řízení napravena, když po zrušení rozhodnutí Ústavním soudem měl stěžovatel dostatečnou možnost se k právnímu posouzení věci (k pasivní věcné legitimaci žalovaného) vyjádřit. Krajský soud v Brně vzal veškeré jeho argumenty v úvahu, a přesto setrval na názoru, který sdílí i Nejvyšší soud, a sice že žalované město Kuřim není ve sporu pasivně věcně legitimováno. Takový závěr může vést dle dovolacího soudu pouze k zamítnutí žaloby, v žádném případě není důvod, aby odvolací soud rušil rozhodnutí soudu prvního stupně proto, že soud prvního stupně v civilním řízení jednal se žalovaným, kterého žalobce v žalobě označil. I pokud by totiž došlo ke zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně, soud prvního stupně by nemohl v dalším řízení rozhodnout jinak, než žalobu zamítnout z důvodu, že žalovaný není pasivně věcně legitimován (tzn., že nárok stěžovatele proti žalovanému neexistuje).

5. Ústavní soud zaslal uvedené vyjádření stěžovateli, aby se k němu mohl vyjádřit. Ve své replice stěžovatel klade otázku, zda může existovat důvodné dovolání legitimně se opírající o deficit ústavnosti napadeného rozhodnutí, které by současně bylo nepřípustné, protože dovolatel důvody jeho přípustnosti nepodřadil pod taxativní výčet ustanovení § 237 občanského soudního řádu, ale omezil se pouze na výtku deficitu ústavnosti - zásahu do dovolatelových základních práv. Stěžovatel si sám na tuto otázku záporně odpovídá, neboť je přesvědčen, že rozhodnutí, jehož vady jsou takové povahy, že zakládají zásah do základního práva dovolatele, musí být možné odklidit kterýmkoli dostupným opravným prostředkem; to vyvěrá z imperativu zakotveného v čl. 4 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“), podle něhož základní práva a svobody stojí pod ochranou soudní moci. Stěžovatel ve svém vyjádření setrvává na přesvědčení, že se ve výkladu právního předpisu nezmýlil, a za subjekt odpovědný za zásah do svých nemajetkových práv označil správnou osobu, avšak ani eventualita opačná pro něj neznamená ztrátu sporu, neboť měl být dle svého názoru v tomto smyslu soudem prvního stupně poučen, po návrhu podle § 92 odst. 2 občanského soudního řádu by následovalo přerušení řízení a postoupení věci příslušnému ústřednímu správnímu úřadu k předběžnému projednání nároku, neboť v souladu s konstantní judikaturou Ústavního soudu jde o odstranitelnou překážku řízení; v takovém případě by ani nová žalovaná, Česká republika, nemohla s úspěchem uplatnit námitku promlčení, neboť nárok byl včas uplatněn u soudu a běh promlčecí doby se tím zastavil.

III.

Rekapitulace obsahu spisu

6. Z obsahu spisu Okresního soudu Brno - venkov, sp. zn. 27 C 102/2007, který si Ústavní soud vyžádal, vyplývají následující skutečnosti. Rozsudkem Okresního soudu Brno - venkov ze dne 13. 12. 2010, č. j. 27 C 102/2007-226, byla zamítnuta žaloba stěžovatele, kterou se domáhal po městu Kuřim (dále také jen „žalovaný“) zaplacení částky 1 000 000 Kč jako zadostiučinění za nesprávný úřední postup Městského úřadu Kuřim, daný dle stěžovatele neoprávněně vedenou exekucí téhož úřadu. Rozsudek soudu prvního stupně napadl stěžovatel odvoláním, o kterém rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 2. 5. 2012, č. j. 44 Co 149/2011-262, tak, že rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Proti rozsudku odvolacího soudu podal stěžovatel dovolání, které bylo rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2013, č. j. 30 Cdo 3257/2012-282, ve věci samé zamítnuto, v části směřující proti výroku o nákladech řízení odmítnuto. Nálezem sp. zn. II. ÚS 3330/13 ze dne 27. 1. 2015 (N 18/76 SbNU 283) byl rozsudek odvolacího soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 44 Co 149/2011-262, spolu s rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2013, č. j. 30 Cdo 3257/2012-282, zrušen. Krajský soud v Brně následně rozsudkem ze dne 23. 9. 2015, č. j. 44 Co 149/2011-341, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích I. a III. (výrok I.), ve výroku II. jej změnil tak, že stěžovatel je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 20 400 Kč (výrok II.) a přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení odvolacího a dovolacího ve výši 10 200 Kč (výrok III). Rozsudek odvolacího soudu napadl stěžovatel dovoláním, které Nejvyšší soud ústavní stížností napadeným usnesením jako nepřipustné odmítl podle § 243c odst. 1 občanského soudního řádu.

IV.

Postup Ústavního soudu při posouzení ústavní stížnosti

7. Podle ustanovení § 44 zákona o Ústavním soudu nebyl-li návrh mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítnut, nařídí Ústavní soud ústní jednání, lze-li od tohoto jednání očekávat další objasnění věci. Za splnění podmínek daných tímto zákonným ustanovením rozhodl o věci Ústavní soud s upuštěním od ústního jednání.

V.

Vlastní posouzení ústavní stížnosti

8. Ústavní soud ve své činnosti vychází z principu, že státní moc může být uplatňována jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví (čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Ústavní soud, s ohledem na ústavní vymezení svých pravomocí (čl. 87 Ústavy), zejména respektuje skutečnost – což vyslovil v řadě svých rozhodnutí – že není součástí soustavy obecných soudů a že mu proto zpravidla ani nepřísluší přehodnocovat „hodnocení“ dokazování před nimi prováděné, a také mu nepřísluší právo přezkumného dohledu nad činností soudů. Na straně druhé však Ústavnímu soudu náleží posoudit, zda v řízení před obecnými soudy nebyla

porušena základní práva nebo svobody stěžovatele, zakotvená v ústavních zákonech nebo v mezinárodních smlouvách podle čl. 10 Ústavy a v rámci toho uvážit, zda řízení před nimi bylo jako celek spravedlivé.

9. Po přezkoumání skutkového stavu, vyžádaného soudního spisu a posouzení právního stavu dospěl Ústavní soud k závěru, že ústavní stížnost je důvodná, neboť postupem Nejvyššího soudu došlo k stěžovatelem namítanému porušení práva na spravedlivý proces.
10. Ústavní soud předesílá, že v dané věci, jak již bylo shora uvedeno, již dříve rozhodoval, a v nálezu sp. zn. II. ÚS 3330/13 ze dne 27. 1. 2015 konstatoval, že postup, kdy odvolací soud dospěl k závěru o věcné správnosti výroku prvoinstančního rozhodnutí na základě odlišného právního posouzení pasivní legitimace žalovaného, s nímž však účastníky vůbec neseznámil a nedal jim příležitost se k němu vyjádřit, byl odepřením práva na právní slyšení ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.
11. V dalším řízení, poté, co mu věc byla Ústavním soudem vrácena, odvolací soud nařídil ve věci jednání, při kterém seznámil účastníky se svým právním názorem, pokud jde o otázku pasivní věcné legitimace a umožnil účastníkům uplatnit námitky proti tomuto právnímu řešení, což účastníci řízení učinili. Krajský soud v Brně poté rozsudkem ze dne 23. 9. 2015, č. j. 44 Co 149/2011-341, postupem podle § 219 o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé potvrdil, když dospěl k závěru, že zamítnutí žaloby soudem prvního stupně bylo věcně správné. S tímto postupem nesouhlasil stěžovatel, který cestou dovolání trval na postupu naznačeném Ústavním soudem ve shora citovaném nálezu, tedy na zrušení rozsudku soudu prvního stupně a vrácení mu věci k dalšímu řízení.
12. V projednávané věci je předně dán spor v procesní rovině mezi stěžovatelem a Nejvyšším soudem o tom, zda námitka nerespektování nálezu Ústavního soudu odvolacím (a potažmo dovolacím) soudem sama o sobě může založit přípustnost dovolání, a zbavuje dovolatele povinnosti podřadit takový tvrzený nedostatek pod některý z důvodů uvedených v § 237 občanského soudního řádu.
13. Jakkoli závěry učiněné v tomto smyslu Nejvyšším soudem ve vyjádření k ústavní stížnosti vycházejí ze zcela správně učiněného rozlišení rozdílné působnosti Nejvyššího soudu a Ústavního soudu, nelze přisvědčit Nejvyššímu soudu v jeho závěru, že jakkoli rozpor s nálezy Ústavního soudu může zakládat důvodnost dovolání, nemůže jím být odůvodněna jeho přípustnost. Nejvyšší soud zdůrazňuje, že rozpor s judikaturou Ústavního soudu v § 237 občanského soudního řádu není jako podmínka přípustnosti dovolání vůbec vymezen, a právě s ohledem na odlišnou roli obou soudů odkazuje právní úprava dovolání stran splnění podmínek přípustnosti dovolání na judikaturu Nejvyššího soudu (absentující, ustálenou, rozpornou či domněle vadnou), nikoliv na judikaturu Ústavního soudu.
14. Ústavní soud je naopak přesvědčen, že námitka dovolatele, že v jeho věci odvolací soud poté, co mu byla věc vrácena Ústavním soudem, právní závěry vyslovené ve zrušujícím nálezu nerespektoval, zakládá přípustnost dovolání, které tudíž nelze odmítnout formálně z důvodu, že stěžovatel nepodřadil

dovolací důvod pod některý z důvodů zakotvených v § 237 občanského soudního řádu. Je tomu tak proto, že, jak uvádí i Nejvyšší soud ve svém vyjádření, nejde primárně o začlenění námitek pod některý z důvodů zakotvených v § 237 občanského soudního řádu (ostatně takovým „výběrem“ dovolatele není Nejvyšší soud nijak vázán), nýbrž o to, aby dovolatel vzal v úvahu judikaturu Nejvyššího soudu k dané věci, seznámil se s ní, vymezil se vůči ní a aby tuto svoji aktivitu promítl do textu dovolání s tím, že uvede, která z podmínek zakládajících přípustnost dovolání je podle něj splněna (absence judikatury, rozpor apod.). Ústavní soud má za to, že takový, jinak zcela oprávněný, požadavek lze klást pouze na dovolatele, který (jak tomu bude ve většině případů), bude namítat nesoulad s judikaturou Nejvyššího soudu. Je však absurdní trvat na tom, aby také dovolatel, v jehož věci bylo rozhodnutí odvolacího a dovolacího soudu Ústavním soudem zrušeno, jak tomu bylo v projednávané věci, se vymezoval proti judikatuře Nejvyššího soudu. Takovou judikaturu představuje v jeho věci zrušené rozhodnutí Nejvyššího soudu, a zcela tedy postačí naprosto srozumitelná námitka, že rozhodnutí odvolacího soudu nerespektovalo závazný právní názor Ústavního soudu. Aby nedošlo k mýlce, není řeč o nerespektování judikatury Ústavního soudu jako takové [ohledně kasační a precedenční závaznosti rozhodnutí Ústavního soudu viz. nález sp. zn. IV. ÚS 1642/11 ze dne 8. 11. 2011 (N 191/63 SbNU 219) body 18 - 24], nýbrž pouze o závěr Ústavního soudu v konkrétní projednávané věci, který nebyl po zrušení a vrácení věci dle názoru stěžovatele odvolacím soudem respektován.

15. Pokud se tedy v projednávané věci Nejvyšší soud dovoláním stěžovatele, který v bodě 8 dovolání formuloval rozpor postupu odvolacího soudu se závazným právním názorem Ústavního soudu, odmítl zabývat jako nepřipustným, je takový jeho postup důvodem pro zrušení tohoto rozhodnutí a vrácení Nejvyššímu soudu k dalšímu řízení. Ústavní soud proto v této části ústavní stížnosti vyhověl a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 30 Cdo 1377/2016-357 podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu zrušil.

V.

Návrh na zrušení zákona

16. Ustanovení § 236 – § 243g občanského soudního řádu, jehož zrušení stěžovatel žádal, bylo ústavně konformně vyloženo, proto byl tento návrh odmítnut jako zjevně neopodstatněný podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu.

VI.

Obiter dictum

17. Ústavní soud nad rámec věci konstatuje, že, jak bylo výše uvedeno, mu nezbylo v dané věci již podvkráté z důvodu ochrany stěžovatelem namítaného práva na spravedlivý proces přistoupit ryze z procesních důvodů ke zrušení stěžovatelem napadených rozhodnutí. Ústavní soud však zdůrazňuje, že se nezabýval ani v tomto, ani ve svém předchozím zrušujícím rozhodnutí věcí samou či otázkou nákladů řízení, tedy ani otázkou, zda náprava stěžovatelem tvrzených procesních pochybení obecných soudů bude mít ve svém důsledku

dopad na meritum věci, kdy byla žaloba zamítnuta z nedostatku pasivní věcné legitimace žalovaného. Ústavní soud ve své judikatuře dlouhodobě uplatňuje zásadu odpovědnosti účastníka za ochranu jeho práv „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdělým náleží práva, každý necht' si střeží svá práva), která předpokládá odpovědnost účastníků za ochranu jejich práv, která je plně v jejich dispozici. Je tedy na každém účastníkovi řízení, aby pečlivě uvážil, v jakém rozsahu a zejména jakým způsobem zamýšlí o ochranu svého práva usilovat.

P o u č e n í : Proti nálezu Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 6. prosince 2016

Vojtěch Šimíček, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: H. Kyprová

Odlišné stanovisko soudce Ludvíka Davida k nálezu sp. zn. II. ÚS 2000/16

Nesouhlas s výrokem i odůvodněním nálezu mne vede k odlišnému stanovisku, rozdělenému na dvě skupiny argumentů.

Za první, zčásti sdílím nesouhlasnou interpretaci (ne)naplnění náležitostí dovolání podaného stěžovatelem, jak ji dosti rozsáhle rozvinul ve svém odmítavém usnesení ze dne 10. 5. 2016 Nejvyšší soud.

Nelze popřít, že po stránce obsahové dovolatel vytkl odvolací instanci zbylé procesní pochybení, spočívající v nezrušení rozsudku soudu prvního stupně – dovolateli tak bylo odepřeno uplatnit svůj nárok, při jinak nezměněném skutkovém základu věci, (též) proti jinému subjektu, než tomu, který nebyl shledán vyšším soudem jako pasivně věcně legitimovaný (zřejmě má jít *pro futuro* o postup podle § 92 o. s. ř.). Jinou věcí je, že tak učinil formou citace nálezu Ústavního soudu ze dne 27. 1. 2015 (bod 7 dovolání), resp. formou polemiky s postupem soudu odvolacího (bod 8 dovolání).

Kogentní procesní úprava náležitostí dovolání jako mimořádného opravného prostředku však výslovně považuje za jeho *esentiale* též vymezení, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání podle ustanovení § 237-238a o. s. ř. (viz § 241b odst. 3 o. s. ř.). Dovolatel byl tedy v posuzované věci povinen jak označit některý z předpokladů přípustnosti dovolání podle ustanovení § 237 o. s. ř. (odchyłka odvolacího soudu od konstantní judikatury nejvyšší instance, předpokládaná novost řešení rozhodné hmotněprávní či procesní otázky dovolacím soudem, kontradikce judikatury dovolacího soudu, návrh jiného řešení relevantní otázky dovolacím soudem), tak i „uvést údaje“ (tedy vyložit), v čem spatřuje splnění některého z těchto předpokladů. Je přitom samozřejmé, že dovolatelova tvrzení tu nemusí být vyčerpávající a nemusí být ani správná; poslední slovo při posouzení přípustnosti dovolání náleží autonomně odvolací instanci, jež zde není vázána obsahem dovolacích tvrzení. Východiskem posouzení přípustnosti dovolání ovšem musí být právně a logicky konzistentní tvrzení dovolatele, jež jsou směřována, jak to *explicite* plyne ze znění § 237 o. s. ř., na judikaturu dovolací instance. Dovolatel tak v podobě náležitého obsahu dovolání naplňuje svůj díl procesní odpovědnosti a zároveň vyvíjí součinnost s Nejvyšším soudem při plnění jeho dominantní funkce, již je sjednocování judikatury obecných soudů ve věcech náležejících do jejich pravomoci (§ 14 odst. 3 a návazná ustanovení zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (zkráceně), ve znění pozdějších předpisů).

Vycházeje z těchto postulatů, Nejvyšší soud vcelku pochopitelně a pro mne přijatelně potlačil obsahovou stránku předmětného dovolání a setrval na tom, že obecně polemické dovolání, vycházející takřka výhradně z předchozího kasačního nálezu Ústavního soudu ve věci, nedostalo kogentním náležitostem právní úpravy dovolání. Zjevně tak sledoval též záměr preventivní: dovolatel by podle něj měl především sledovat jako referenční zdroj *jeho* judikaturu, nikoli jen judikaturu jiného soudu, byť jde o orgán ochrany ústavnosti.

Za druhé, za pravděpodobně ještě podstatnější považuji zřetelnou nemožnost naplnění principu efektivní ochrany základních práv stěžovatele v nyní druhým senátem posuzované věci.

Zmíněný princip znamená, že mají být zaručena práva „*praktická a účinná*“, nikoli snad jen práva „*teoretická a iluzorní*“ (viz *Broniowski proti Polsku*, rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 22. 6. 2004, č. 31443/96, § 185, jakož i další četná judikatura). Rozhodující většina senátu upřednostnila procesní přezkum ústavnosti napadeného rozhodnutí před hmotněprávním. Dovolím si však pochybovat spolu s nynějším generálním advokátem SDEU: „*Je ... ústavní nutností rušit rozhodnutí v případech, kdy je zřejmé, že procesní pochybení nemohlo mít reálnější dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele?*“ (Bobek, M. *Curia ex machina*; o smyslu činnosti nejvyšších a ústavních soudů. *Právní rozhledy* č. 22/2006, mimořádná příloha, s. 6).

Důkazní materie byla v posuzované věci zjevně vyčerpána. Oproti soudu prvního stupně se vyšší instance (podle mne *implicite* i Nejvyšší soud) shodly na absenci pasivní věcné legitimace žalovaného, jímž byla obec, jež vykonávala předmětné úkony (rozhodnutí o sankci vůči stěžovateli, vymáhání povinnosti jako správce daně a současně jako exekuční správní orgán) v přenesené působnosti v rámci výkonu veřejné moci. Obec byla žalována o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb. (zkráceně zákon o odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci) a stěžuje-li si nyní žalobce na nedostatek procesní příležitosti uplatnit nárok proti jinému subjektu (pravděpodobně proti státu, srov. ustanovení § 4 a další zákona č. 82/1998 Sb.), pak uplatnění takového nároku budou již v současné době provázet, vyjádřeno eufemisticky, nemalé obtíže. Nelze tu ani přehlédnout, že ve svých časově posledních podáních (dovolání, ústavní stížnost) se stěžovatel vůbec nezmínil o tom, proti komu mu bylo upřeno uplatňovat své právo; hovoří výhradně jen o pochybení odvolací instance, jež v úplnosti nerespektovala právní názor Ústavního soudu.

Z obou mnou popsaných důvodů se domnívám, že nemělo být přistoupeno ke zrušení napadeného usnesení Nejvyššího soudu a ústavní stížnost měla být naopak odmítnuta jako návrh zjevně neopodstatněný.

Ludvík David